

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Måndagen den 25 november 2019, kl. 19.00 — 22.30
vid Europaparlamentet
STRASBOURG

Utfrågning av den nominerade kandidaten Yann PADOVA

1. Varför har du sökt denna befattning och varför menar du att du är lämplig för den?

Genom min arbetslivserfarenhet har jag erhållit **en helhetsblick på området dataskydd**, inom vilket jag har arbetat **de senaste tjugo åren**. Min första erfarenhet på området skedde utifrån en lagstiftares perspektiv i Frankrikes nationalförsamling, där jag arbetade med införlivandet av direktiv 95/46/EG samt även med andra lagförslag, bl.a. det om inrättande av registret över sexförbrytare. Det var i nationalförsamlingen som jag, i egenskap av **administratör** med **strikt** krav om **neutralitet**, lärde mig att arbeta tillsammans med folkvalda politiker från **alla politiska läger** och att förhandla om kompromisslösningar om lagtexter. Detta var även vad jag hade i uppdrag att göra vid kommissionens avdelningar när jag arbetade med de första versionerna av den allmänna dataskyddsförordningen. Och denna **erfarenhet av rådgivning till lagstiftare** anser jag vara särskilt relevant för Europeiska datatillsynsmannen i ämbetets roll inför parlamentet och rådet.

Som generalsekreterare för den franska dataskyddsmyndigheten (CNIL) inrättade jag sedan den ”nya CNIL” som följde av detta införlivande, med nya kraftiga och mångsidiga befogenheter. **CNIL:s organisation och förfaranden ändrades, utövandet av tvingande befogenheter och kontroll säkrades och nya tjänster och verktyg för användare utvecklades** osv. För att förklara dessa nya befogenheter inledde jag en ambitiös kommunikationspolitik, även på europeisk nivå. Mot bakgrund av de nya uppgifter som tillfallit Europeiska datatillsynsmannen anser jag att denna **erfarenhet av att driva på förändring**, av **ledning**, av genomförande av nya befogenheter, av en **strikt budgetförvaltning**, av användning av verktyg och av en kraftfull **kommunikationsstrategi** är nödvändig för att framgångsrikt kunna agera som Europeisk datatillsynsman.

Som ledamot av den franska elregleringskommittén (CRE) övervakade jag utarbetandet av rapporten om energinätsoperatörers datahantering. Dessa nätoperatörers uppdrag utvecklas snabbt genom utbyggnaden av ”smarta nät” och den omfattande uppgiftsinsamling som följer av detta. Vi ser att nya möjligheter växer fram, men likaså nya risker såsom it-brottslighet. Även här kommer jag som europeisk datatillsynsman att kunna dra nytta av min erfarenhet av att bygga upp ett nytt regelverk inom en **strategisk industrisektor till förmån för slutkonsumenten** och det **digitala förtroendet**.

I min nuvarande roll som strategisk rådgivare till **ICO** (Information Commissioner's Office – UK) **arbetar jag med kopplingen mellan reglering och innovation**. Sedan 2016 har min roll varit att föreslå att en så kallad **sandlåda** skulle inrättas och att i denna process åtfölja ICO fram till dess idrifttagande. Denna debatt om innovation i allmänhetens tjänst måste föras på europeisk nivå, särskilt i **parlamentet**, mot bakgrund av framför allt EU:s ambitioner i fråga om AI. De reflektioner som jag har gjort i denna fråga, liksom min undervisningsverksamhet och mina akademiska publikationer, kommer att vara till värdefull hjälp i min roll som rådgivare åt parlamentet.

Slutligen är jag för närvarande verksam som advokat för en internationell advokatbyrå. Jag ger råd till företag i frågor som rör personuppgifter i samband med utvecklingen av deras innovativa projekt och deras styrning. Problemet med dataskydd håller på att utvecklas till en av hävstångerna för företags konkurrenskraft och differentiering. Det har också blivit en högre riskfaktor i och med det bötesbelopp som föreskrivs i den allmänna dataskyddsförordningen. Utöandet av mina rådgivande uppgifter är därför i dag av alltmer strategisk natur och behandlar alltfler jurisdiktioner. **Att från insidan känna till och förstå företagens utmaningar och verksamhet** samt de begränsningar och mål som följer av deras digitala omvandling anser jag vara ett **nödvändigt villkor** för att på ett **relevant sätt** kunna utöva de uppgifter som datatillsynsmannen har tilldelats.

Denna mångsidiga yrkesbana är en garanti för tvärvetenskaplig expertis, en strategisk vision av utmaningarna, internationell öppenhet och samtidigt även pragmatism. Min yrkesbana visar prov på **min förmåga att bygga broar: mellan** olika rättsliga **discipliner, mellan juridik och teknik, mellan juridik och ekonomi, mellan olika länders rättssystem, mellan institutioner och aktörer, däribland politiker, med ibland motstridiga intressen, mellan kulturer**. Min yrkesbana visar också mitt **engagemang för den europeiska synen på dataskydd** och min förmåga att försvara och **främja** den på internationell nivå. Detta engagemang följer också av **min personliga bakgrund**. Jag är till hälften svensk genom min mamma; genom min pappa har jag ursprung i de östliga delarna av Polen, och jag bär namnet på den italienska stad där mina förfäder senare fann en fristad.

Slutligen vill jag tillägga att **oberoendet är centralt för mitt yrkesliv**. Så var även fallet när jag beslutade att ansluta mig till de oberoende myndigheterna CNIL och elregleringskommittén. I mitt yrke som advokat är oberoendet en etisk skyldighet. Men bortom regelverken mäts oberoendet genom handlingar. Mina akademiska artiklar om rätten att bli bortglömd som går i samma riktning som EU-domstolens beslut (C-507/17), eller min nyliga **plädering vid EU-domstolen** om statlig övervakning (C-511/18) vittnar om detta. Oberoende är en krävande disciplin. Den måste omfatta en **dialog med alla berörda parter**, annars omvandlas den till ett otillgängligt envælde. Det är en sådan vision om oberoende, som är både krävande och **konstruktiv** och som är **öppen men resolut**, som datatillsynsmannen kommer att behöva och som jag vill låta ämbetet dra nytta av, **i allmänhetens tjänst**.

2. Kan du beskriva din framtidsvision för den myndighet som du skulle leda som datatillsynsman, inbegripet eventuella utmaningar som du förväntar dig och dina prioriteringar för denna oberoende myndighet?

Med den snabba utvecklingen av **artificiell intelligens (AI)**, självinlärningen av algoritmer och sakernas internet står Europa inför **etiska utmaningar som saknar motstycke**. Med tanke på att det tar 24 månader för den mängd data som produceras att nå dubbel volym, hur kan vi

reglera algoritmer som ändrar sig på egen hand och ibland verkar undkomma sina upphovsmäns kontroll? Hur kan vi säkerställa att dessa verktyg som invaderar våra dagliga liv är genomskinliga och begripliga? Hur kan vi garantera deras objektivitet och mäta deras partiskhet? Hur kan vi korrigera dem när de är diskriminerande? Dessa utmaningar är ännu viktigare om man beaktar att **Europa sitter inklämt mellan två regleringsmodeller**: USA:s modell, där det inte finns någon övergripande federal lagstiftning om data, och där det är domaren, eller till och med den sektorsspecifika tillsynsmyndigheten, som ingriper i efterhand, och Kinas modell, som kännetecknas av statlig hypercentralisering av tillgången till data.

I denna **datans geopolitik** och denna digitala värld måste EU befästa sig som den nya stora aktören. Kommissionen har meddelat sin avsikt att lägga fram ett förslag om AI inom 100 dagar. Och eftersom EU i **den allmänna dataskyddsförordningen** redan har en stabil rättslig ram att **bygga** denna nya reglering på, har man också **de resurser som krävs för att uppnå sina ambitioner**. I den förordningen fastställs viktiga principer, t.ex. ansvarsskyldighet, öppenhet och rätten för enskilda att inte bli föremål för ett beslut som enbart grundas på automatiserad behandling. Med utgångspunkt i den allmänna dataskyddsförordningen kan och måste EU **uppnå en etisk användning av AI som är ansvarsfull och gynnsam för människor och för samhället i sin helhet**. I **uppbyggnaden** av denna **europiska och humanistiska strategi för AI** har **datatillsynsmannen** en roll att spela som en **rådgivare** som lägger fram pragmatiska och innovativa **förslag till parlamentet, som är den främsta plats** där denna väg framåt för EU kan byggas **på ett demokratiskt sätt**. I denna fråga skulle man kunna överväga att införa en riskbaserad metod som skulle kunna bygga på en rätt att experimentera, förbättrade mekanismer för certifiering, korrigering och öppenhet, eller till och med spårbarhet för de data och algoritmer som används (mot ”en loggbok” för data?). Detta är en första stor utmaning som också kommer att behöva **tas upp på internationell nivå**. Och **Europeiska datatillsynsmannen** måste vara **talesperson för denna europeiska strategi**.

Datatillsynsmannens andra strategiska utmaning är en följd av **det stigande värdet på data och den datadrivna ekonomins komplexitet och skalbarhet**. Att förstå värdekedjan och att **identifiera** framväxande **trender** och nya aktörer, blir en förutsättning för att ge råd som är relevanta, **smidiga** och **proaktiva**, och inte bara reaktiva. I detta syfte **kommer** Europeiska datatillsynsmannen **att behöva utöka** mekanismerna för **samarbete** med de europeiska myndigheter som ansvarar för **konkurrensfrågor** och med **nationella dataskyddsmyndigheter** samt utveckla partnerskap med centrum för forskning inom **ekonomi, it-säkerhet** och teknikanvändningens **sociologi**. Framför allt måste dock Europeiska datatillsynsmannen stärka sin egen förmåga att genomföra en teknisk **framtidsanalys** och att ingripa **genom att bredda sin personals profil, vilket kommer att stärka ämbetets oberoende**.

Jag har denna **erfarenhet av att bygga upp en förmåga att genomföra en teknisk framtidsanalys** eftersom jag vid CNIL inrättade ett **expertlab**, ett av de första av sitt slag i Europa, samtidigt som jag på sex år ökade andelen ingenjörer i personalen från 3 procent till 10 procent, därför att dataskydd inte längre kan ske i **informationssilor**. För att vara en **relevant, proaktiv och tvärvetenskaplig rådgivare till förmån för parlamentet, rådet och kommissionen** måste **Europeiska datatillsynsmannen öppna upp sig** ytterligare och **skapa uppslutning** bakom ett **nytt strategiskt projekt**. Och jag åtar mig att **gemensamt**, i samråd med **berörda parter**, bygga upp ett sådant projekt under de första 6 månaderna efter mitt tillträde, eftersom **oberoende inte** är detsamma som **envälde**.

Den tredje utmaningen gäller frågan om delning och överföring av uppgifter mellan stater, inbegripet tredje parter, i brottsbekämpande ändamål. **Europeiska unionens domstol och parlamentet har intagit starka hållningar** som Europeiska datatillsynsmannen kommer att kunna förlita sig på, både i sin rådgivande roll och när det gäller kontrolluppdraget (se fråga 3).

Den sista utmaningen som datatillsynsmannen står inför följer av dess **roll som tillsynsmyndighet** för de europeiska institutionerna. Europeiska datatillsynsmannen måste vara en **förutsägbar, rättvis och trovärdig** tillsynsman. I detta syfte måste datatillsynsmannen fortsätta att agera som mentor för de europeiska institutionernas efterlevnad och **ge institutionerna stöd i deras mognadsprocess**, till exempel genom att erbjuda dem **nya instrument** för ansvarsskyldighet, såsom standardkontrakt för underentreprenad, verktyg för självbedömning, tematiska **praktiska handledningar** och djupgående utbildning i it-säkerhet. Datatillsynsmannen kommer också att behöva kompetenshöjningar för att öka **sin egen förmåga att utföra kontroller** på plats och granskningar av handlingar som kräver **särskild kompetens**. Detta är jag medveten om efter att ha **inrättat CNIL:s tillsynsverksamhet**. Slutligen kommer Europeiska datatillsynsmannen att behöva **offentliggöra sitt årliga tillsynsprogram och rapportera om genomförandet**, framför allt **inför parlamentet**. Detta gäller också dess **trovärdighet**, både inom och utanför EU.

För att ta itu med dessa utmaningar **kommer Europeiska datatillsynsmannen att behöva parlamentets fulla stöd** för att få en ökning av sina resurser, vilka fortfarande är otillräckliga i förhållande till ämbetets uppgifter och utmaningar.

3. Hur avser du att fullgöra den roll som datatillsynsmannen tilldelats juridiskt när det gäller tillsynen av byråerna på området rättsliga och inrikes frågor (RIF), och vad anser du om utbyte av personuppgifter mellan dessa byråer, särskilt när det gäller tillsynen av överföringar av personuppgifter till tredjeländer?

För att effektivt kunna övervaka de europeiska rättsliga och polisiära myndigheternas databehandling är det bäst att **känna till hur det straffrättsliga systemet**, de rättsliga institutionerna och de brottsbekämpande enheterna fungerar. Min erfarenhet från Nationalförsamlingens lagutskott och från CNIL (franska skyddsmyndigheten) anser jag vara särskilt relevant.

I lagutskottet var jag ansvarig för straffrätt, tillsynen över fängelseförvaltningens budget och för rätten till personuppgifter. I detta sammanhang arbetade jag med all straffrättslig lagstiftning under 7 år, och särskilt med upprättandet av en databas och av rutiner för övervakning av allvarliga sexualförbrytare ("FIJAIS-registret").

CNIL har sedan länge varit en av få dataskyddsmyndigheter i Europa att ha befogenheter för både förhands- och efterhandskontroll av polisiära och rättsliga databaser. Detta är anledningen till att jag, i egenskap av generalsekreterare, under 2008 och 2009 organiserade **den första allmänna kontrollen av polisens rättsliga databas** (nedan kallad *STIC*) som stod under de behöriga statliga åklagarnas kontroll. Vid tidpunkten för denna kontroll omfattade STIC uppgifter om 36 miljoner människor. Kontrollen varade i över ett år, ledde till 19 inspektioner på plats, frågeformulär som skickades till 34 domstolar och som stod för 50 % av den straffrättsliga verksamheten i Frankrike och tekniska förfrågningar om säkerhetsåtgärder och om anslutningarnas spårbarhet. Dessutom utövades rätten till tillgång till polisbehandlingar uteslutande på ett så kallat indirekt sätt, närmare bestämt genom att CNIL utövade denna rätt

för den person som begärt det, såsom även datatillsynsmannen har möjlighet att göra i enlighet med artikel 84 i förordning (EU) 2018/1725. Denna **unika erfarenhet av kontroll och utövande av rätten till indirekt åtkomst** (nästan 4 000 framställningar per år till CNIL) kommer att vara särskilt värdefull för mig som europeisk datatillsynsman.

Europeiska datatillsynsmannen verkar inom en **komplex rättslig ram** som kommer att utvecklas under nästa mandatperiod. Trots antagandet av förordning (EG) nr 2018/1725 och dess kapitel IX är Europeiska datatillsynsmannens befogenheter fortfarande föränderliga, eftersom de bygger på flera särskilda rättsliga instrument. Detta gäller operativ databehandling som utförs av Europol, Eurojust eller Europeiska åklagarmyndigheten. Europeiska datatillsynsmannens befogenheter skiljer sig från dessas, eftersom ämbetet inte får ålägga administrativa sanktionsavgifter och heller inte beordra att internationella dataflöden avbryts eller utfärda en varning till Europeiska åklagarmyndigheten. Datatillsynsmannen kan inte heller, till skillnad från Europol, införa ett behandlingsförbud för Eurojust och Europeiska åklagarmyndigheten.

De nu gällande rättssystemen gör det emellertid möjligt för **Europeiska datatillsynsmannen att utöva en krävande tillsyn över dessa organ, vilket är absolut nödvändigt med tanke på de risker som är förenade med behandlingen** av sådana uppgifter och med tanke på vissa informationssystem **möjlighet till driftskompatibilitet**. Det är i fråga om överföringar av uppgifter, särskilt till tredjeländer, som riskerna är som störst och som tillsynen måste utövas med allra största noggrannhet. I avsaknad av ett beslut från kommissionen om adekvat skyddsnivå i enlighet med direktiv (EU) 2016/680 kommer Europeiska datatillsynsmannens roll att vara av avgörande betydelse.

Denna tillsyn har redan införts för avtal som ingåtts mellan unionen och tredjeländer i fråga om överföringar av uppgifter från Europol. Den måste fortsätta med oavbruten ihärdighet. När det gäller Eurojust och Europeiska åklagarmyndigheten måste datatillsynsmannen ta i anspråk de tillsynsbefogenheter som tillfaller ämbetet för att noggrant säkerställa att **uppgifterna överförs i enlighet med de regler som fastställs i de relevanta förordningarna och i enlighet med EU-domstolens krav**. Det finns en verklig risk för att de överförda uppgifterna används för ytterligare ändamål i tredjeländerna, och det krävs en strikt kontroll i detta avseende.

För att **undvika fragmentering** av kontrollsystemen och därmed en försvagning av skyddsnivån för enskilda personer på detta känsliga område, föreskrivs i artikel 98 i förordning (EU) 2018/1725 en klausul om periodisk översyn (senast den 30 april 2022). I denna klausul uppmanas kommissionen att se över de särskilda rättsakterna, för att se till att de är i överensstämmelse med direktiv (EU) 2016/680 och för att identifiera alla skillnader som lett till en sådan fragmentering. Europeiska datatillsynsmannens roll kommer i detta avseende att vara avgörande för att dela med sig av erfarenheter och ge råd till kommissionen, rådet och parlamentet.

För detta ändamål anser jag det **mycket viktigt att Europeiska datatillsynsmannen** i) från och med början av 2020, planlägger ett **flerårigt kontrollprogram** som är uppdelat i årliga program (se svaret på fråga 2), ii) ökar sin **kompetens** och sina tillgängliga resurser för att utföra kontroller på plats, iii) utvecklar fördjupad **samordning** med de **nationella dataskyddsmyndigheterna** med tanke på den ”blandade” typ av data som behandlas av dessa organ, iv) tydligare och separat **redogör** för sina tillsynsuppgifter och v) utarbetar särskilda **mentorsverktyg** och verktyg för efterlevnad i samarbete med personalen vid dessa organ.

